



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 31/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátom JUDr. Ladislavom Ščurym, PhD., Mierová 1725, Čadca, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Svk/20/2023 z 21. februára 2025 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci**

1. Ústavnému súdu bola 3. októbra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľov, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhujú zrušiť a vrátiť vec najvyššiemu správnenému súdu na ďalšie konanie. Sťažovatelia si uplatňujú právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli účastníci stavebného konania, ktoré navrhli iné osoby a v ktorom Stavebný úrad Kysucké Nové Mesto vydal 1. júna 2012 stavebné povolenie na stavbu oporných múrov pri rodinnom dome. Sťažovateľ v 1. rade podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, o ktorom rozhodol Okresný úrad Žilina (od 1. apríla 2024 je príslušným Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Žilina) tak, že rozhodnutím z 15. decembra 2017 potvrdil prvostupňové rozhodnutie a odvolanie zamietol.

3. Sťažovateľ v 1. rade podal všeobecnú správnu žalobu proti tomuto rozhodnutiu, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné zistenie skutkového stavu. Krajský súd v Žiline v poradí prvým rozsudkom sp. zn. 31S/18/2018 z 15. mája 2019 zrušil rozhodnutie stavebného úradu spolu s rozhodnutím žalovaného a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie s odôvodnením, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na riadne posúdenie veci a došlo k podstatnému

porušení ustanovení o konání před orgány veřejné správy, které mohlo mít za následek vydání nezákonných rozhodnutí.

4. Nejvyšší soud Slovenské republiky v postavení kasačního soudu v poradí prvním rozsudkem sp. zn. 4Sžk/24/2019 z 10. septembra 2020 zrušil rozsudok krajského soudu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Kasačný súd skonštatoval, že krajský súd nekonal so všetkými účastníkmi konania, preto zaviazal pribrať do konania ďalších účastníkov konania (navrhovateľov stavby, pozn.). Zároveň uviedol, že rozsudok krajského soudu nie je dostatočne odôvodnený v časti, ktorá sa týka vyhodnotenia dostatočnosti podkladov na posúdenie umiestnenia navrhovanej stavby a podmienok jej uskutočnenia vrátane zodpovedania otázky, či ide o jednoduchú stavbu.

5. Po vrátení veci krajský súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 31S/122/2020-117 z 28. decembra 2022 opäť zrušil rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočne zisteného skutkového stavu, keďže správne orgány pochybili, keď nevzali do úvahy pripomienky sťažovateľa v 1. rade uplatnené pred stavebným úradom 8. septembra 2011, pretože ich považovali za oneskorené. Ostatné žalobné body vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné.

6. Proti tomuto rozsudku podali kasačnú sťažnosť navrhovateľa stavby. Namietali najmä, že všetky nezákonnosti už boli vyriešené a nebol preto dôvod na zrušenie rozhodnutia. Žiadali zmenu rozsudku kasačným súdom tak, že žalobu zamietne. Sťažovateľ v 1. rade sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnil s rozsudkom správneho soudu a uviedol, že najvyšší súd už otázku včasnosti podaných námietok vyriešil v rozsudku sp. zn. 3Sžo/245/2015 z 26. apríla 2017. Žalovaný však vo svojom rozsudku závery najvyššieho soudu nerešpektoval. Sťažovateľka v 2. rade vo vyjadrení žiadala kasačnú sťažnosť odmietnuť pre nesplnenie zákonných náležitostí kasačnej sťažnosti.

7. Nejvyšší súd napadnutým rozsudkom zrušil rozsudok krajského soudu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že krajský súd správne poukázal na skutočnosť, že lehotu na podanie námietok treba posudzovať od momentu reálneho prevzatia listu žalobcom, a nie od uplynutia fikcie doručenia. Uvedený právny názor totiž zaujal už najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 3Sžo/245/2015 z 26. apríla 2017, kde pri posudzovaní včasnosti odvolania v predmetnej veci konštatoval prednosť fyzického prevzatia zásielky pred nastúpením fikcie doručenia od uloženia na pošte stanovenej v § 24 ods. 2 správneho poriadku. Právny názor vyjadrený v stavebnom povolení (s. 11 – 12) o potrebe aplikácie fikcie rozhodnutia na oznámenie o začatí konania preto nemôže obstať. Napriek tomu kasačný súd poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ v 1. rade po podaní svojho vyjadrenia a vydaní stavebného povolenia predložil pomerne rozsiahle odvolanie spolu s viacerými prílohami. Žalovaný sa s týmto odvolaním pomerne rozsiahlo vysporiadal vo svojom 23-stranovom rozhodnutí. Pokiaľ teda krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného z dôvodu nevyhodnotenia pripomienok žalobcu, je potrebné prisvedčiť navrhovateľom stavby v tom, že z rozsudku krajského soudu nie je zrejmé, aké konkrétne námietky by mali orgány verejnej správy ďalej skúmať a posudzovať. Podľa § 59 ods. 1 správneho poriadku žalovaný v postavení odvolacieho orgánu musí preskúmať celé stavebné povolenie bez ohľadu na to, čo namietal žalobca v podanom odvolaní. Sťažovateľ v 1. rade mal možnosť všetko, čo namietal vo vyjadrení, uviesť aj v podanom odvolaní, čo s ohľadom na rozsah odvolania s najväčšou pravdepodobnosťou aj urobil. Sťažovateľ v 1. rade mal tak v konaní pred správnym orgánom možnosť účinnej obrany

prostredníctvom podaného odvolania, ktoré žalovaný preskúmal. Námiety vznesené sťažovateľom v 1. rade vo vyjadrení v prvostupňovom správnom konaní mali byť posúdené, a teda došlo k porušeniu jeho práv, avšak pokiaľ boli tieto námiety posúdené v rámci odvolacieho konania v rozhodnutí žalovaného, neposúdenie námiatok vo vyjadrení žalobcu nemalo vplyv na zákonnosť rozhodnutia žalovaného. Pokiaľ správny súd zrušil rozhodnutie žalovaného len z dôvodu nevysporiadania sa s vyjadrením žalobcu v prvostupňovom konaní bez toho, aby bližšie skúmal a pomenoval, v čom toto vyjadrenie mohlo mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia odvolacieho orgánu, konal v rozpore s § 191 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a s čl. 2 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 5 ods. 1 SSP. Najvyšší správny súd preto uložil správne súdu v ďalšom konaní preskúmať, či v odvolacom konaní boli dostatočným spôsobom posúdené aj námiety, ktoré boli vznesené sťažovateľom v 1. rade v jeho vyjadrení z 8. septembra 2011, a následne rozhodnúť.

8. K námietke sťažovateľky v 2. rade o nedostatočne vymedzených sťažnostných bodoch v kasačnej sťažnosti najvyšší správny súd uviedol, že sa s týmto názorom nestotožňuje, podanie sa posudzuje podľa obsahu a z obsahu kasačnej sťažnosti je zrejmé, v čom kasační sťažovatelia vidia nesprávne právne posúdenie veci.

## II.

### **Sťažnostná argumentácia**

9. Zo sťažostnej argumentácie sťažovateľov vyplýva, že najvyšší správny súd arbitrárne a svojvoľne posúdil splnenie podmienok kasačnej sťažnosti. Sťažovateľka v 2. rade v konaní pred kasačným súdom vyjadrením z 2. mája 2023 uviedla, že sťažovatelia sú zastúpení advokátom, ale z kasačnej sťažnosti nie je zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa podáva. Poukazujúc na koncipovanie kasačnej sťažnosti v prvej osobe množného čísla, sa sťažovatelia domnievajú, že kasačný súd považoval z jej obsahu za preukázané, že nebola spísaná advokátom podľa § 449 ods. 1 SSP, ale sťažovateľmi, preto chýba právna relevancia dôvodov kasačnej sťažnosti a sťažnostné body spísané advokátom. Sťažovateľka v 2. rade ako právny laik nedokázala z obsahu sťažnosti vyvodit', v čom kasační sťažovatelia vidia nesprávne právne posúdenie veci. Sťažovatelia ďalej namietajú neuplatnenie námietky nesprávneho právneho posúdenia v konaní pred krajským súdom, ktoré nie je možné uplatňovať až pred kasačným súdom. Túto možnosť podľa názoru sťažovateľov nevyužili, keď ako opomenutí účastníci podali kasačnú sťažnosť proti v poradí prvému rozsudku krajského súdu, ako aj v pokračujúcom konaní pred krajským súdom po ich pribratí. Kasačný súd aktívne za sťažovateľov vyhľadal kasačnú námietku, čo je v rozpore s § 453 ods. 2 SSP (v časti o viazanosti kasačného súdu kasačnými bodmi) a porušením princípu „rovného postavenia“ účastníkov konania pred správnym súdom tak, ako je tento vymedzený v § 5 ods. 9 SSP. Sťažovateľom nebola poskytnutá účinná možnosť procesnej obrany vo vzťahu k údajnej nezákonnosti identifikovanej najvyšším správnym súdom, čím došlo aj k nepredvídateľnosti konania a zásahu do právoplatne skončenej veci. Sťažovatelia ďalej vyčítajú napadnutému rozsudku, že kasačný súd neskúmal podstatu námietky žalobcu o „fikcii doručenia“, teda či bola riadne posúdená v odvolacom administratívnom konaní a či obstojí v teste ústavnosti. Odvolací správny orgán akceptoval posúdenie námiatok sťažovateľa v 1. rade stavebným úradom ako oneskorene podané pre aplikáciu fikcie, a preto podľa názoru sťažovateľov ide o podstatnú vadu konania, ktorá mohla mať vplyv na rozhodnutie.

### III. Predbežné prerokovanie sťažnosti

10. Podstatou sťažnosti je namietané porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ktoré sťažovatelia videli v pripustení kasačnej sťažnosti bez splnenia zákonných predpokladov (nespísanej advokátom, bez vymedzenia sťažnostných bodov a s neskorým uplatnením argumentácie), ako aj v zrušení rozsudku krajského súdu z dôvodu nesprávne posúdenej intenzity procesného pochybenia stavebného úradu.

11. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem poskytnutých všeobecným súdom s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody v ústavne relevantnej intenzite.

12. Vo vzťahu k preskúmvaniu zrušujúcich rozhodnutí dovolacieho súdu ústavný súd konštantne zaujíma zdržanlivý postoj s poukazom na „výsledkový“ charakter základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Úlohou ústavného súdu je teda posúdiť, či je konanie pred všeobecným súdom spravodlivé ako celok (pozri tiež rozsudok EŠLP vo veci Komanický proti Slovenskej republike zo 4. 6. 2002, č. 32106/96, bod 47). To je v zásade možné až po jeho definitívnom skončení. Povinnosť chrániť základné práva totiž majú aj všeobecné súdy a až v prípade, keď v tejto úlohe zlyhajú, môže do ich činnosti zasiahnuť ústavný súd. Ústavný súd preto spravidla nepristupuje k prieskumu zrušujúcich rozhodnutí všeobecných súdov a nezasahuje do prebiehajúceho, ešte neskončeného konania pred nimi.

13. Meritórny prieskum kasačných rozhodnutí je judikatúrou pripustený len veľmi výnimočne, a to v situácii, keď by namietané pochybenie zaťažilo celý ďalší proces zásadnou vadou, ktorá by už nebola reparačiteľná v ďalšom konaní vedenom všeobecnými súdmi vrátane konaní opravných (III. ÚS 46/2013, I. ÚS 227/2018), resp. ak by išlo o také pochybenie, ktoré by bolo extrémnym vybočením z pravidiel upravujúcich súdne konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (I. ÚS 213/2017, III. ÚS 541/2015).

14. Vychádzajúc z citovanej judikatúry a zohľadňujúc argumentáciu sťažovateľov v ústavnej sťažnosti, sa úloha ústavného súdu v posudzovanej veci obmedzuje na posúdenie, či najvyšší správny súd v napadnutom rozsudku dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o nesprávnom posúdení intenzity zisteného procesného pochybenia stavebného úradu a nedostatku dôvodov, ktoré krajský súd k takému záveru viedli. S poukazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku sumarizované v bode 7 tohto uznesenia ústavný súd zastáva názor, že spĺňa ústavné požiadavky na riadne odôvodnenie, je zrozumiteľné a logické. Najvyšší správny súd presvedčivo a s prihliadnutím na skutkové a právne okolnosti veci odôvodnil svoje úvahy o procesnej chybe pri aplikácii fikcie doručenia na strane stavebného úradu, ktorú však nepovažoval za natoľko závažnú, aby založila nezákonnosť rozhodnutia odvolacieho orgánu, ak sa

s opomenutými námietkami sťažovateľa v 1. rade vysporiadal vo svojom rozhodnutí o odvolaní a uložil správne mu súdu tento aspekt preskúmať a riadne odôvodniť. Ústavný súd teda nezistil zásadný procesný exces v napadnutom rozsudku alebo ústavne neakceptovateľný právny názor zaťažujúci nasledujúce konanie.

15. Pokiaľ ide o námietku neprípustnosti kasačnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že o jej obsahu sa ústavný súd dozvedel len v rozsahu uvedenom v napadnutom rozsudku, pretože sťažovatelia ju k svojej ústavnej sťažnosti nepripojili. Z použitia gramatického tvaru („my“) však nie je možné dospieť k záverom, ktoré prezentovali sťažovatelia, teda že nebola koncipovaná advokátom, osobitne ak právny zástupca preukázal zastúpenie najvyššiemu správne mu súdu, ktorý je oprávnený posúdiť splnenie procesných podmienok konania o kasačnej sťažnosti. S námietkou nedostatočného vymedzenia kasačných bodov sa najvyšší správny súd vysporiadal, keď ich, posudzujúc obsah podania, považoval za zrozumiteľné. K oneskoreniu uplatnenia námietky nesprávneho právneho posúdenia veci ústavný súd dodáva, že napadnutý rozsudok vytkol v poradí druhému rozsudku krajského súdu nedostatok dôvodov pri vyhodnocovaní závažnosti procesného pochybenia, ktoré bolo podľa názoru kasačného súdu odstránené v odvolacom konaní. Týmto nedostatkom (resp. nesprávnym právnym posúdením) trpel konkrétny v poradí druhý rozsudok krajského súdu, ktorému to podávatelia kasačnej sťažnosti vytkli. Nejde teda o námietku, ktorú by mohli uplatniť skôr, ako sa oboznámili s obsahom v poradí druhého rozsudku krajského súdu. Ani vo vzťahu k prípustnosti kasačnej sťažnosti preto ústavný súd nezistil také namietané skutočnosti, ktoré by vykazovali pnutie napadnutého rozsudku s právom sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie. Ústavný súd konštantne nabáda najvyššie súdne inštalácie k ústretovému posudzovaniu obsahu podaní ako celku, čo však vo všeobecnosti nemožno považovať za porušenie rovnosti zbraní, ak nedôjde k excesu, ktorý sa ani v tomto prípade nevyskytol.

16. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že neuniklo jeho pozornosti, že sťažovateľ v 1. rade neuplatňoval v napadnutom kasačnom konaní argumentáciu týkajúcu sa neprípustnosti kasačnej sťažnosti, a preto je táto námietka vo vzťahu k nemu tiež neprípustná pre nevyčerpanie dostupných opravných prostriedkov. Zároveň sťažovateľka v 2. rade nepodala sporné námietky, ktoré boli v prvostupňovom administratívnom konaní opomenuté, ani odvolanie proti stavebnému povoleniu či správnu žalobu. Tiež teda nevyčerpala dostupné opravné prostriedky na ochranu svojich práv.

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v prejednávanej veci nezistil extrémne vybočenie z procesných štandardov, a preto nemal dôvod do napadnutého kasačného rozsudku najvyššieho správneho súdu zasahovať a ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 28. januára 2026**

**Peter Molnár**  
predseda senátu